

Posudek bakalářské práce Terezy Pelikánové

Interpretace pohádek z pohledu waldorfské pedagogiky

Autorka předložila k obhajobě práci zabývající se tématem waldorfské pedagogiky se zaměřením na význam pohádek pro vývoj dětí. Cílem práce je, jak autorka uvedla, „ukázat pozitivní vliv pohádek na vývoj dětské duše z pohledu waldorfské pedagogiky“ (s.1).

Přestože je práce rozdělena na část teoretickou a praktickou, lze ji označit ve skutečnosti za teoretickou. I v praktické části se totiž výrazně řeší témata teoretická. Na začátku práce Tereza představuje teorii waldorfské pedagogiky – životopis a dílo Rudolfa Steinera, založení waldorfské školy a především specifiky výchovy dětí podle waldorfské pedagogiky obecně a ve vývojových obdobích předškolního a školního věku. Školní věk je oproti předškolnímu věku rozsahem i obsahem ošizen. Otázkou je, zda to není záměr studentky. V práci totiž není nikde uvedeno, na jaký věk dětí se bude autorka soustředit. Mají pohádky význam jen v předškolním věku nebo i později? Na několika stránkách jsou vyjmenovány vybrané prvky metodiky waldorfské pedagogiky. Kritérium výběru není uvedeno.

K vlastnímu tématu práce se autorka dostává až na straně 18. Kapitola 7 se tedy zdá být kapitolou stěžejní. Tereza se v ní pokusila naplnit cíl práce. Popisuje opět dvě vývojová období – předškolní a školní věk, v této kapitole je kupodivu školnímu věku vymezeno výrazně více prostoru. Kapitola 7.4 je stručnou metodikou vyprávění pohádek. Do textu jsou zařazeny tři pohádky se stručným výkladem „z pohledu antroposofie“ (s.28). Pedagog podle něj údajně může „snáze vysvětlit, co znamenají jednotlivé symboly“. Sama ale některým poznámkám nerozumím, zdají se mi nesourodé a nedovedu si představit jejich konkrétní využití. Uvedena je i jedna výchovná pohádka proti lhaní.

V krátké praktické části (7 stran) autorka vychází z popisu své praxe ve Waldorfské mateřské škole v Praze 6. Pohádkám – tématu práce – se věnuje na necelých dvou stranách v kapitole 1.2 na s.39, kde uvedla, jak sama při své praxi jednu pohádku zpracovala. Další kapitoly s tématem práce souvisí jen okrajově, popř. souvislost nebyla uvedena – dotazník pro rodiče dětí, působení přírody, spánek dítěte. Navíc v nich autorka používá zjednodušené nepodložené závěry - např. při popisu rozdílu života ve městě a na venkově.

Autorka předložila k obhajobě práci o waldorfské pedagogice. Dala si za úkol hledat v jejím rámci význam pohádek. Cíl byl naplněn částečně. V práci najdeme konkrétní tvrzení a čtenáři musí být zřetelné, že pro autorku je to téma stěžejní a pokouší se mu porozumět. Problémem je celá koncepce práce. Pokud by se tématu Tereza věnovala uceleněji – od uvedení definice pohádky po konkrétní nápady, jak pohádky ve výchově použít včetně např. zachycení otázek dětí v rámci její praxe – měl by čtenář z celé práce větší užitek. Práce nemá jasnou linii a není zřetelný význam zařazení jednotlivých kapitol. Z velmi složité a rozsáhlé teorie waldorfské pedagogiky autorka vybrala některé části a zařadila i kapitolu o pohádkách – tak práce vyznívá.

Po formální a stylistické stránce je práce v pořádku, gramatické chyby se objevují výjimečně.

Práci doporučuji k obhajobě. Prosím, o zodpovězení následujících otázek:

1. Jak je konkrétně definována pohádka jako literární útvar?
2. Dají se popsat nějaká úskalí, nebezpečí při používání pohádek ve výchově?

Navrhuji práci hodnotit stupněm D-E (uspokojivě – dostatečně).

Mgr. Marie Ortová
vedoucí bakalářské práce

V Praze dne 12.2.2006